

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315200461
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8315200461.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcov: 1./ O. S., D.. XX.XX.XXXX, N. H. XXXX/XX, XXX XX C., 2./ A. S., D.. XX.XX.XXXX, N. XX Z. Y. C., D. V. H., Z.É. G. S. N. V. Z. Í., 3./ F. S., D.. XX.XX.XXXX, N. Z. XX, XXX XX C., 4./ L. S., D.. XX.XX.XXXX, N. P. G. XX, XXX XX O., 5./ U. S., D.. XX.XX.XXXX, N. O. XX/X, XXX XX C., proti žalovanému: POHOTOVOSŤ, s. r. o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 322,- eur a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 18C/26/2015-92 z 20. októbra 2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 322,- eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 10. Všeobecných obchodných podmienok k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX z 11. septembra 2012 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobkyni trovy konania vo výške 510,74 eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. 2.1 Výrok odôvodnil tým, že žalobkyňa (I. S., D.. XX.XX.XXXX, N. O. XX/X, XXX XX C.) sa žalobou doručenou mu 16. januára 2015 domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 322,- eur, určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 10. Všeobecných obchodných podmienok k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX z 11. septembra 2012 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a náhrady trov konania. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že 11. septembra 2012 uzatvorila so žalovaným ako veriteľom zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 350,- eur za poplatok 322,- eur s dobou splácania dvanásť mesiacov. Spolu mala vrátiť žalovanému 672,- eur, pričom poplatok z úveru predstavoval 92 % ročne. Žalovanému uhradila 672,- eur. Už na prvý pohľad ide o veľmi užerný poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Takýto poplatok predstavuje 2/3-iny z predmetného poplatku (61,33%). Žalovaný jej neposkytol reálne plnenie za takto poplatok, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) neprijateľný. Navyac je neurčitý predmet administratívneho

poplatku. Na základe úspešného rozhodnutia o neprijateľnosti zmluvnej podmienky si chce uplatniť primerané finančné zadostučinenie. Úver je neplatný a odporuje dobrým mravom podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Keďže žalovaný v zmluve o úvere neuviedol RPMN, boli porušené jej spotrebiteľské práva. Bezdôvodné obohatenie predstavuje rozdiel medzi jej platbami a výškou úveru, t. j. 322,- eur.

2.2 Žalovaný vo vyjadrení k žalobe vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti, o ktorej súd rozhodol uznesením, č. k. 18C/26/2015-29 zo 17. februára 2015 tak, že návrh žalovaného na postúpenie veci miestne príslušnému súdu, a to Okresnému súdu Bratislava I zamietol. Ďalej žalovaný v tomto vyjadrení uviedol, že spornú zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože účastníci uzatvorili túto zmluvu podľa ustanovenia § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), t. j. ako nepomenovanú zmluvu. Navyše si účastníci dohodli, že všetky právne vzťahy medzi nimi sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Keďže zmluva o úvere nemusela obsahovať údaj o RPMN, nie je namieste uvažovať o akejkolvek absencii podstatných náležitostí predpísaných zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru uviedol, že žalobkyňa voči nemu nič nenamietala, zmluvu o úvere uzatvorila a bolo na jej dobrovoľnom rozhodnutí, či na dané podmienky pristúpi alebo nie. Výška poplatku je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedená, výrazne napísaná, a teda žalobkyňa musela vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a mala vedomosť, aká je cena úveru. Tento poplatok nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. V danom prípade si žalobkyňa mala možnosť preštudovať zmluvu a podmienky a slobodne sa rozhodnúť, či podmienky bude akceptovať a zmluvu podpísať, alebo nie. Poukazoval i na nedostatok naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne. Bol toho názoru, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žiadal žalobu zamietnuť.

2.3 Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní konanom 20. októbra 2015 uviedol, že v predmetnej veci ide o typický spotrebiteľský vzťah. Zmluva obsahuje poplatok, ktorý je z 2/3-ín tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, pričom bližšie tento poplatok nie je špecifikovaný. Ide o poplatok, ktorý je neprimeraný, pokiaľ ide o jeho výšku a je v rozpore s dobrými mravmi. Samotná zmluva neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, a to konkrétne RPMN. Plnenie, ktoré predstavuje úžerný poplatok je plnenie z neplatného právneho úkonu, a preto žiada bezdôvodné obohatenie, ktoré predstavuje rozdiel medzi tým, čo žalobkyňa zaplatila a istinou úveru.

2.4 Podľa prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 28. mája 2015 predloženého žalobkyňou, žalobkyňa od júna 2014 komunikovala s týmto združením, ktoré ju vyzvalo, aby doložila všetky doklady súvisiace so zmluvou o úvere. Následne ju toto združenie informovalo o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv i o neprijateľnosti zmluvných podmienok. Podľa odpovede žalovaného na žiadosť žalobkyne o zaslanie oznámenia, ktoré bolo žalobkyňi doručené e-mailom, úver bol uhradený 30. apríla 2013.

2.5 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo zistenia, že žalobkyňa ako dlžníčka a žalovaný ako veriteľ 11. septembra 2012 uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 350,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť žalobcovi zvýšený o príslušný poplatok vo výške 322,- eur, t. j. celkovo zaplatiť čiastku 672,- eur, a to v dvanástich mesačných splátkach po 56,- eur počnúc 25. septembrom 2012. Podľa bodu 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere, poplatok predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

2.6 Súd prvej inštancie mal za to, že na strane žalobkyne je daný naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti tohto zmluvného ustanovenia zmluvy, a to z dôvodu právnej istoty o skutočnej výške dlhu i z dôvodu možného uplatnenia si primeraného finančného zadostučinenia.

2.7 Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že medzi účastníkmi konania bol na základe zmluvy o úvere založený záväzkový vzťah. Žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 350,- eur, ktorý mala splatiť v dvanástich splátkach spolu vo výške 672,- eur a ktorý aj žalovanému uhradila, dôkazom čoho je samotná odpoveď žalovaného z 22. júla 2014 zaslaná žalobkyňi elektronickou formou, v ktorej žalovaný potvrdzuje uhradenie úveru 30. apríla 2013.

2.8 V danom prípade je vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy nesporné, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalovaný ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzatvoril predmetnú zmluvu so žalobkyňou, ktorá je fyzickou osobou - nepodnikateľom (žalobkyňa je označená identifikačnými znakmi typickými pre fyzické osoby - nepodnikateľov, t. j. menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom). Zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by sa jednalo o poskytnutie úverových prostriedkov žalobkyňi, či už na podnikanie, povolanie alebo

jej zamestnanie. Naopak v zmluve je vyznačené, že finančné prostriedky sú žalobkyni poskytnuté na iný účel. Zároveň súd uvádza, že uvedený zmluvný vzťah je treba posudzovať i podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, a to bez ohľadu na skutočnosť, že žalovaný sa odvoláva na nepomenovanú zmluvu uzatretú podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

2.9 V prejednávanej veci sa javí táto zmluva o úvere ako zmluva, ktorá by mala podliehať úprave zmlúv o spotrebiteľských úveroch, pričom poplatok za poskytnutie úveru predstavuje 92 % za poskytnutie úveru na obdobie dvanásť mesiacov, t. j. 92 % ročne. Preto pri takýchto zmluvách je namieste skúmať, či predmetný právny úkon nie je právnym úkonom, pri ktorom sa regulácia ohľadom neuvedenia „RPMN“ obchádza, a teda tento právny úkon by bol v konečnom dôsledku neplatný aj pre obchádzanie zákona (§ 39 Občianskeho zákonníka). V zmysle vyššie uvedeného má súd za to, že uvedený spotrebiteľský úver je treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Navyše poplatok v tejto výške súd považuje pre jeho výšku za rozporný s dobrými mravmi. V súlade s judikatúrou a zákonom, sa za odplatu úveru považujú nielen dohodnuté úroky ako odmena, ale aj akákoľvek platba zo strany spotrebiteľa žalovanému, bez ohľadu, či ju tento v zmluve alebo podmienkach označí, napr. ako poplatok, náklady za vypracovanie, na administratívu a pod..

2.10 Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku v bode 10. Všeobecných zmluvných podmienok, a to tej časti, ktorá sa týka poplatku, ktorému zodpovedajú 2/3 -iny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie, uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou v súlade s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, súd túto považuje za neprijateľnú, nakoľko ide o ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktoré spočíva v neprimerane vysokej výške poplatku 61,32 % ročne, pričom pre porovnanie banky dojednávajú obdobný poplatok za spracovanie zmluvy len vo výške 1 % alebo 2 % z výšky úveru. Navyše takýto neprimerane vysoký poplatok sa považuje všeobecne za rozporný s dobrými mravmi.

2.11 Keďže súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, musí ho žalovaný vydať žalobkyni. Výška bezdôvodného obohatenia je totožná s výškou poplatku za poskytnutý úver, t. j. 322 eur,-. Žalobkyňa sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela v júni 2014 po komunikácii so Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, pričom k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo 30. apríla 2013, kedy žalobkyňa úver uhradila, z čoho vyplýva, že žaloba bola podaná na súde v rámci subjektívnej i objektívnej premlčacej doby.

2.12 Na základe uvedeného súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 322,- eur titulom bezdôvodného obohatenia a určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

2.13 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa ustanovenia § 39, § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 451 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

2.14 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“) v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 OSP. Žalobkyňa mala v tomto konaní plný úspech, preto má právo na náhradu účelne vynaložených trov na uplatnenie svojho práva. Trovy konania žalobkyne pozostávajú z trov jej právneho zastúpenia za poskytnutie právnej služby advokátom štyroch úkonov právnej služby (1. príprava a prevzatie zastúpenia, 2. písomné podanie na súd - žaloba, 3. účasť na pojednávaní konanom 25. mája 2015 v rozsahu 1 a 4. účasť na pojednávaní konanom 20. októbra 2015), pričom základná sadzba tarifnej odmeny bola určená podľa ustanovenia § 13 odsek 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to ako tarifná odmena vo výške 70,17 eur určená ako 1/13 výpočtového základu podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky z hodnoty veci, ktorú nie je možné vyjadriť v peniazoch, t. j. 61,87 eur zvýšenej o 1/3 odmeny, ktorá by právnenému zástupcovi patrila v ostatnej veci, t. j. 1/3 zo sumy 24,90 eur z hodnoty predmetu sporu 322,- eur a za pojednávanie konané 20. októbra 2015 za úkon právnej služby vo výške 72,84 eur z dôvodu nového výpočtového základu 64,54 eur (1/13 výpočtového základu) a za účasť na pojednávaní konanom 25. mája 2015 vo výške 1 zo sumy 72,84 eur. Ďalej trovy právneho zastúpenia pozostávajú z paušálnej náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa ustanovenia § 16 ods. 3 vyhlášky za štyri úkony právnej služby, pričom odmena vrátane paušálnych náhrad sa zvyšuje o daň z pridanej hodnoty, keďže právny zástupca navrhovateľa preukázal, že je jej platiteľom. Za tri úkony právnej služby patrí právnenému zástupcovi odmena v plnej výške, avšak za úkon právnej služby účasť na pojednávaní konanom 25. mája 2015 iba vo výške 1, pretože pojednávanie bolo odročené. Trovy právneho zastúpenia predstavujú na odmene za štyri úkony právnej služby sumu

231,39 eur (2 x 70,17 eur + 1 x 18,21 eur + 1 x 72,84 eur) a na paušálnych náhradách sumu 32,86 eur (2 x 8,04 eur + 2 x 8,39 eur). Trovy právneho zastúpenia ďalej pozostávajú v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 vyhlášky z náhrady cestovného na trase Svidník - Humenné a späť, t. j. 2 x 71 km (142 km) osobným automobilom značky Škoda Yeti s evidenčným číslom PO020DO pri priemernej spotrebe 6,10 l/100 km. Za cestu na pojednávanie konané 25. mája 2015 pri cene pohonných hmôt 1,409 eur/l (z predloženého dokladu o kúpe PHM z 21. mája 2015) a paušálnej náhrade 0,183 eur/1 km (v zmysle ustanovenia § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 632/2008 Z.z.) má žalobkyňa právo na náhradu cestovného vo výške 38,19 eur (cestovné vo výške 12,20 eur + paušálna náhrada vo výške 25,99 eur). Súd uvádza, že pri rozhodovaní o náhrade cestovného vychádzal z kombinovanej spotreby uvedenej v technickom preukaze, a to 6,10 l/100 km, a z uvedeného dôvodu mu bola priznaná náhrada cestovného iba v sume 38,19 eur. Následne za cestu na pojednávanie konané 20. októbra 2015 osobným automobilom značky Škoda Fabia s evidenčným číslom Z. pri priemernej spotrebe 5,9 l/100 km pri cene pohonných hmôt 1,274 eur/l (z predloženého dokladu o kúpe PHM z 12. októbra 2015) a paušálnej náhrade 0,183 eur/1 km (v zmysle ustanovenia § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 632/2008 Z.z.) má žalobca právo na náhradu cestovného vo výške 36,66 eur (cestovné vo výške 10,67 eur + paušálna náhrada vo výške 25,99 eur), z ktorej si právny zástupca žalobkyne uplatnil len 1/2, t. j. sumu 18,33 eur. Ďalej trovy právneho zastúpenia žalobkyne pozostávajú z náhrady za stratu času vo výške 1/60 výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky za 5 polhodín za cestu na pojednávanie konané 25. mája 2015 na trase 1 x Svidník - Humenné a späť (výpočtovým základom je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka za prvý polrok roku 2014; 1/60 vo výške 13,98 eur) vo výške 69,90 eur. Právny zástupca žalobkyne si za pojednávanie konané 20. októbra 2015 uplatnil náhradu za stratu času len vo výške 1, t. j. za 2,5 polhodín vo výške 34,95 eur. Súd tak priznal právnomu zástupcovi žalobkyne náhradu za stratu času vo výške 104,85 eur. Odmena vrátane paušálnych náhrad sa zvyšuje o 20 % DPH, pretože právny zástupca žalobkyne preukázal, že je jej platiteľom DPH. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 510,74 eur.

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 a že súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia stručne, jasne a výstižne nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Vo vzťahu k právnomu posúdeniu zmluvy o úvere súdom prvej inštancie tvrdil, že táto zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko sa zmluvné strany v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka dohodli, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Táto zmluva sa teda uzatvárala podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovaná zmluva. Keďže Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenie Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné, či ide o relatívny obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah. Z ustanovenia § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka jasne vyplýva, že ustanovenia Občianskeho zákonníka (najmä spotrebiteľské zmluvy) nie sú pre obchodné záväzkové vzťahy vylúčené. Okrem toho Obchodný zákonník sa výslovne spotrebiteľmi v niektorých ustanoveniach zaoberá (výkladové pravidlo v § 266 ods. 5 a určenie výšky úroku z omeškania v § 369 ods. 1). Na základe vyššie uvedeného nesúhlasí s názorom súdu, že predmetné dojednanie je v neprospech spotrebiteľa. Čo sa týka nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia mal za to, že pri splácaní úveru nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú ustanovuje zákon, keďže zmluvu o úvere nie je možné posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho (zmluva o úvere) nemusí obsahovať údaj o RPMN. V súvislosti s poplatkom za poskytnutie peňažných prostriedkov zdôraznil, že žalobkyňa nie je spotrebiteľkou, a preto sa nemôže dovolávať spotrebiteľskej ochrany a už len z toho dôvodu je potrebné jej argumentáciu odmietnuť. Ak žalobkyňa namieta výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, znáša v tomto smere dôkazné bremeno a musí preukázať, že v čase a mieste uzatvorenia zmluvy išlo o odplatu, ktorá výrazne (podstatne) vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov (tak ako žalovaný). Je teda zrejmé, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Popritom sa nestotožnil ani s priznaním trov konania, pretože trovy konania sa podľa neho priznávajú na základe zásady úspešnosti, avšak konanie nebolo ešte právoplatne skončené, a

preto nie je možné vylúčiť možnosť, aby druhá strana sa stala úspešnou. Rovnako sa nestotožnil ani s priznaním statusu spotrebiteľky žalobkyni, v dôsledku čoho nevidel dôvod na priznanie jej oslobodenia od súdneho poplatku. Na základe uvedených skutočností žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh v celom rozsahu zamietá, prípadne aby rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

4. Prípisom z 13. januára 2016 súd prvej inštancie predložil spis Krajskému súdu v Prešove za účelom rozhodnutia o odvolaní žalovaného.

5. Právny zástupca žalobkyne JUDr. Igor Šafranko podaním z 21. apríla 2016 oznámil súdu prvej inštancie, že žalobkyňa zomrela. Ako prílohu tohto podania doručil súdu úmrtný list žalobkyne, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa zomrela 26. marca 2016 v Humennom.

6. Krajský súd v Prešove uznesením, č. k. 12Co/8/2016-124 z 11. januára 2017 vrátil vec súdu prvej inštancie podľa § 384 ods. 2 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) za účelom doplnenia dokazovania: zistenia skutočností potrebných na posúdenie procesných podmienok pokračovania v konaní v súvislosti so stratou spôsobilosti byť účastníkom konania u pôvodnej žalobkyne a zistenia stanovísk účastníkov konania k pokračovaniu ich účasti v konaní.

7. Dcéra žalobkyne Z. U. e-mailom z 18. septembra 2018 oznámila súdu prvej inštancie, že nie je si istá o čom sa vlastne koná, keďže v čase, keď prebiehal súdny spor jej matky so žalovaným, sa nenachádzala v Slovenskej republike. Vzhľadom na skutočnosť, že jej mama je už dva a pol roka nebohá, v súdnom konaní pokračovať nechce.

8. Prípisom z 9. januára 2019 súd prvej inštancie opätovne predložil spis Krajskému súdu v Prešove za účelom rozhodnutia o odvolaní žalovaného.

9. Krajský súd v Prešove uznesením, č. k. 25Co/7/2019-184 zo 7. februára 2019 vrátil vec súdu prvej inštancie. V odôvodnení tohto uznesenia odvolací súd okrem iného uviedol, že až po odstránení všetkých týchto väd a po právoplatnom skončení dedičského konania po zomrelej žalobkyni bude potrebné vec vrátiť odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní podanom žalovaným.

10. Súd prvej inštancie uznesením, č. k. 18C/26/2015-204 z 9. februára 2021 rozhodol, že pokračuje v konaní na strane žalobcu s dedičmi žalobkyne, a to s O. S., A. S., F. S., Z. U., L. S. V. U. S..

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

12. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom

prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

13. Rozhodnutie napadnuté odvolaním bolo vydané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, rovnako tak bolo podané odvolanie žalovaného. Aj keď odvolací súd rozhoduje o podanom odvolaní po 1. júli 2016, t. j. za účinnosti Civilného sporového poriadku, právneho predpisu upravujúceho postup súdov v civilných veciach po 1. júli 2016, v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP je zrejmé, že právne účinky rozhodnutí resp. úkonov realizovaných pred 1. júlom 2016 ostávajú zachované. Následky podaného odvolania je teda nevyhnutné posudzovať podľa zákona účinného v čase jeho podania.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

16. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie súdu prvej inštancie. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

17. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné, a to z dôvodu, že súd prvej inštancie v odôvodnení zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/218/2010 z 23. novembra 2010, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I.ÚS 188/06 z 8. júna 2006).

18. Napriek tomu, že žalovaný trval na svojom názore, že právny vzťah medzi ním a žalobkyňou je vzťahom obchodnoprávnym, odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie posúdil tento právny vzťah ako vzťah spotrebiteľský a priznal žalobkyni postavenie spotrebiteľky v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-497/13 Faber, podľa ktorého vnútroštátny súd rozhodujúci o spore týkajúcom sa zmluvy, ktorá by mohla patriť do pôsobnosti tejto smernice, je povinný overiť hneď, ako disponuje právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel alebo nimi môže disponovať na základe jednoduchej žiadosti o bližšie vysvetlenie, či kupujúci môže byť kvalifikovaný ako spotrebiteľ.

19. V zmluve o úvere okrem údajov potrebných na identifikáciu žalobkyne (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu), iné údaje umožňujúce identifikovať žalobkyňu ako subjekt konajúci v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (obchodné meno, IČO, miesto podnikania, číslo živnostenského registra, iné oprávnenie ako

živnostenský list) vôbec uvedené nie sú. Za takejto situácie záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere má oporu vo vykonanom dokazovaní.

20. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravoval v čase uzatvorenia zmluvy o úvere Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Podľa tohto ustanovenia spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Obdobným spôsobom bola osoba spotrebiteľa definovaná v zákone o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

22. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné úverové podmienky, ktoré žalobkyňa ovplyvniť nemohla, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo preukázané, aby úver poskytol žalobkyni za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, prípadne na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

23. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybností dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže v žiadnom prípade byť len všeobecný nič nehovoriaci údaj o poskytnutí úveru na iný účel.

24. Novela Občianskeho zákonníka účinná od 1. apríla 2015 doplnila ustanovenie § 52 ods. 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu.

25. Medzi stranami sporu bola bez akýchkoľvek pochybností dňa 11. septembra 2012 uzatvorená zmluva o úvere v súlade s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 350,- eur a žalobkyňa sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť žalovanému celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 322,- eur. Takáto špecifikácia nákladov je neurčitá, a teda neumožňujúca podrobiť uvedené dojednanie zmluvnej kontrole z hľadiska prijateľnosti dohodnutej zmluvnej podmienky. Základnou podmienkou platnosti právneho úkonu vyžadovanou ustanovením § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je jeho určitosť. Nedostatok určitosti spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

26. Okrem toho zmluva o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú listiny formulárové, používané žalovaným pri uzatváraní úverových zmlúv s množstvom ďalších spotrebiteľov. Na predtlačенých tlačivách sa menia len údaje o spotrebiteľoch a výške poskytnutého úveru. Za takejto situácie výška nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy mala byť v zásade rovnaká a nie meniť sa v závislosti od výšky poskytnutého úveru. Ak žalovaný výšku týchto nákladov odvádza od výšky úveru, je zrejmé, že týmto dojednaním len sledoval ďalšie navýšenie odplaty za poskytnutie úveru s cieľom vyhnúť sa kontrole jej primeranosti, čo rozhodne nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi.

27. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi v čase uzatvorenia zmluvy bol obsiahnutý v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 4 ods. 8 tohto právneho predpisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto

zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

28. Jedným z dôvodov, pre ktoré súd prvej inštancie žalobe vyhovel bolo dojednanie neprimeranej výšky poplatku, ktorý predstavoval 92 % hodnoty úveru, v dôsledku čoho sa zmluva v tejto časti pre rozpor so zásadou dobrých mravov považovala za neplatnú s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka.

29. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

30. Osobitný dôraz na kategóriu dobrých mravov treba klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

31. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, t. j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje z akých hľadísk má súd vychádzať. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

32. Vo vzťahu k tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú ničím nešpecifikované náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 214,66 eur odvolací súd zdôrazňuje, že už v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 11C/42/2012 bolo právoplatne rozhodnuté, že obdobná zmluvná podmienka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná zmluvná podmienka. Stalo sa tak rozsudkom Okresného súdu Prešov, č. k. 11C/42/2012 - 46 z 13. septembra 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 5Co/219/2013-91 z 21. augusta 2014. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

33. Ak Občiansky zákonník v ustanovení § 53a ods. 1 ukladá dodávateľovi povinnosť zdržať sa používania konkrétnej podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú pre jej neprijateľnosť alebo ak z takejto podmienky nebolo priznané plnenie, dodávateľ nie je oprávnený domáhať sa a to ani v súdnom konaní plnenia vyplývajúceho z neprijateľných podmienok voči všetkým spotrebiteľom. Zákonnému pojmu zdržať sa používania bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá i povinnosť dodávateľa neuplatňovať si plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok.

34. K samotnej výške poplatku uvedenej v zmluve o úvere odvolací súd konštatuje, že administratívny poplatok vo výške 2/3 je neúmerne vysoký aj v porovnaní s obvyklou praxou bánk, ktoré za spracovanie úveru požadujú poplatok vo výške 1 - 2 % sumy poskytnutého úveru. S ohľadom na túto skutočnosť, odvolací súd súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že poplatok dohodnutý v takejto výške je v rozpore s dobrými mravmi a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne.

35. Čo sa týka námietky žalovaného, že súd priznal žalobkyni trovy konania predčasne, odvolací súd túto jeho námietku neakceptuje, pretože podľa § 142 ods. 1 OSP účinného v čase, keď súd o žalobe rozhodoval, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Keďže súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, nemal dôvod žalobkyni trovy konania nepriznať.

36. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovaného za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP a ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní úspech nemal a nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcom v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto odvolací súd nárok na ich náhradu sporovým stranám nepriznal.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).